

Dauguma radinių yra tipiški XV-XVII a. kapams. Tačiau dalis galėtų būti ir iš kiek senesnių kapų. Tai gintarinis miniatiūrinis verpstukas, pasaginė se-gė gyvuliniais galais, aprūkęs puodas, puoštas įkar-tomis ir tiesiomis bei vingiuotomis rievėlėmis, ir kai kurie kiti radiniai. Kad čia laidota ir XIV a., rodo deginti žmonių kaulai.

Tyrinėtas kapinynas yra seniausios dabar žino-mos varniškių kapinaitės. Gyvenvietė rašytiniuose šaltiniuose (Warnen) paminėta 1370 m. (H. Vartber-gė).

Kartu tyrinėtas ir buvusios kunigų seminarijos pastatas. Nustatyta, kad į V pusę nukreipto rizalito pamatai išmūryti iš akmenų ir plytų, siekia tik iki 1 m gylio. Tuo tarpu kitų sienų pamatai mūryti iš plytų, siekia iki 3 m gylio. Pirmieji pamatai grei-čiausiai yra 1740 m. statytos varpinės. 1769-1771 m. buvo statoma seminarija. Į ją įjungta ir kiek anks-čiau pastatyta varpinė. Senesnių mūrinių ar medi-nių pastatų liekanų neaptikta.

Birutė Lisauskaitė

ŽUVYČIŲ KAPINYNAS

Kapinynas yra Trakų rajone, ŠR Žuvyčių kai-mo pakraštyje, kairiajame Vuolastos upelio krante. Tai apie 1 ha dydžio kalva, vietinių vadinama "Ažuolynu".

Iki šio amžiaus ketvirto dešimtmečio čia buvo dirbami laukai. Ardami žemę, rasdavo žmonių kaulų, geležinių bei žalvarinių dirbinių. Prieš Antrąjį pasau-linį karą ant šios kalvos eigulys Beganskas pa-sistatė sodybą. Statydamas pastatus, jis taip pat rasdavęs daug kaulų PR kalvos pakraštyje. Matyt, ši kalvos dalis tada dar buvo mažiau nuniokota.

1987 m. Trakų istorijos muziejus ištyrė 50 m² plotą. Rasta 16 kapų; 5 moterų, 1 vyro, 2 vaikų.

Mirusieji laidoti apvaliais galais 1,6-1,8x0,4-0,6 m dydžio duobėse, 0,5-1,0 m gylyje. Vaiko kape (Nr. 10) rasta karsto liekanų. Kapai eilių nesudaro. Mirusieji laidoti galvomis į PV, tik vienas į ŠV. Visi mirusieji laidoti aukštiełninki, ištiestomis kojomis. Rankų padėtis įvairi, tačiau vyrauja šiek tiek sulenkta per alkūnes ir padėtos ant dubens. Įkapės negausios, būdingesnės: peiliai ir žiedai.

Peiliai rasti 6 (iš jų 5 kapuose). Jie įvairaus dydžio, kai kurie iki 0,25 m ilgio, su įkotėmis. Kapuose jie gulėjo juosmens srityje, kairėje mirusiojo pusėje, kur jie buvo pritvirtinti prie diržo. Kai kur juosmens srityje rasta geležinės diržų sagtys ir grandys. Moters kape Nr. 1 juosmens srityje rasta odinio maišelio-piniginės liekanų. Maišelis siuvinėtas raginiais karoliukais, apatinė jo dalis puošta žalvarinėmis plonos skardos tūtelėmis, o viduje buvo du Jono Kazimiero šilingai.

Iš papuošalų daugiausia rasta žiedų: 7 juostiniai, 1 įvijinis. Kai kurie žiedai puošti augaliniu ornamentu, duobutėmis. Jie aptikti ant mirusiųjų rankų pirštų, kartais net po kelis. Kape Nr. 15 rasti žalvariniai plonos vielutės auskarai, o kape Nr. 16 - žalvarinis žvangutis.

Ištirtą Žuvyčių kapinyno dalį tenka datuoti XVII a.

Eugenijus Svetikas

ALYTAUS KAPINYNAS

1986 m. Alytaus kraštotyros muziejus baigė Alytaus kapinyno kasinėjimus, pradėtus 1984 m. (žr. ATL 1984 ir 1985 m. - V., 1986, - P. 99-102). Ištirtas dar 1161 m² plotas (iš viso 2998 m²), aptikti 487 kapai (iš viso 1152), rasta 622 radiniai (iš viso 1762). Kapinynas ištiesai ištirtas, jo teritorijoje numatoma įruošti apžvalgos aikštelę ir pastatyti M. Navako skulptūrą. Dar 64 vyrų, 76 moterų,